

MTK/SLC:n

ja

Sucros Oy:n

välinen

TOIMIALASOPIMUS

sokerijuurikkaan viljelystä ja toimituksista

2016/2017

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

LUKU I	SOPIMUSEHDOT JA KIINTIÖNHALLINTA		
§ 1	1.1	Sopimusperusteet	4
	1.2	Määritelmät	4
§ 2	2.1	Tavoitteet ja kiintiöt	5
	2.2	Sopimukset ja sopimusehdot	6
	2.2.1	Viljelysopimus kiintiösokerista	6
	2.2.2	Viljelysopimus teollisuussokerista	6
	2.2.3	Viljelijännumero ja kuljetusetäisyys	6
	2.3	Toimitusprosentti ja korjaustekijä	7
	2.4	Satovahingosta ilmoittaminen	7
	2.5	Sopimusoikeuden tarkistus, kiintiöiden tasaus viljelijöiden kesken	7
	2.6	Kiintiöjuurikkaiden määrän lopullinen laskenta	7
	2.7	Hallinto ja tietojärjestelmät	7
§ 3	3.1	Sopimusoikeus	8
	3.2	Viljelysopimuksilla käytävä kauppa	8
	3.3	Juurikkaanviljelyssä tarvittavan viljelylohkon peruskunnostus	8
	3.4	Viljelysopimuksen menettäminen	9
LUKU II	JUURIKKAAN SIEMEN		
§ 4	4	Juurikkaan siemen	9
LUKU III	VILJELY, KORJUU, SÄILYTYS, TOIMITUS YMS.		
§ 5	5.1	Sucroksen yleiset viljelyohjeet	10
	5.2	Markkinoilta tulevat vaatimukset, ympäristö ja elintarviketurvallisuus	10
	5.3	Valvonta	10
§ 6	6.1	Korjuu ja listintä	10
	6.2	Säilytys ja suojaaminen jäätymiseltä	11
§ 7	7.1	Käyntikauden aloitus	11
	7.2	Juurikkaan kuljetuksen pääperiaatteet, kuljetusryhmät	11
	7.3	Kuljetusryhmiin kuulumattomat viljelijät	11
	7.4	Vastaanottodistius	11
§ 8	8.1	Hyväksytyt kuljetusliikkeet	11
	8.2	Vastaanotto ja näytteet	12
	8.3	Valvonta	12
§ 9	9.1	Raaka-aineen hylkääminen	12
	9.2	Pilaantuneet juurikkaat	12
	9.3	Jäätäneet juurikkaat	13
LUKU IV	JUURIKASLEIKE		
§ 10	10.1	Leikkeen lunastus	13

LUKU V	TILITYKSET, LUOTTO- JA MAKSUEHDOT, KULJETUKSET YMS.		
§ 11	11.1	Puhtaiden juurikkaiden määrä	13
	11.2	Laatuarvot	13
	11.3	Sopimusjuurikkaiden maksu	13
	11.4	Tuotantomaksu	14
	11.5	Ylijäämäsokeerin ja –juurikkaiden siirto ja maksut	14
	11.5.1	Carry- over sokeri	14
	11.5.2	Teollisuussokeri	14
	11.6	Viljelijän juurikkaiden keskimääräinen sokeripitoisuus	15
	11.7	Lisähinnat	15
	11.7.1	Lisähinnat	15
	11.7.2	Aumauskorvaus	15
	11.7.3	Viljelysopimuksen täyttymispalkkio	16
	11.8	Multamaksu	16
	11.9	Varastoinnista johtuvat tai muut korvaukset	16
	11.10	Kuljetuskorvaus	16
	11.11	Pienen kuormakoon maksu	17
	11.12	Siirtymäajan tuki viljelyrakenteen kehittämiseksi 2008-2011	17
§ 12	12.1	Tilitykset ja maksut	17
	12.2	Ennakkomaksu	17
	12.3	Tilimaksu	17
	12.4	Lopputilitys	17
	12.5	Takuut	18
	12.6	Maksut, luotto- ja maksuehdot	18
	12.7	Tilitysten seuranta	18
§ 13	13	Juurikkaanviljelijän saatavien siirtäminen	19
LUKU VI	KÄYNTI- JA KULJETUSHÄIRIÖT, FORCE MAJEURE		
§ 14	14.1	Käyntiesteet	19
	14.2	Lakot	19
	14.3	Käyntikauden pitkittyminen	19
	14.4	Force Majeure	19
§ 15	15	Kuljetushäiriöt	19
LUKU VII	MUUT MÄÄRÄYKSET		
§16	16.1	Juurikkaan viljely muille kuin Sucrokselle	20
	16.2	Laiminlyönnit, sopimusoikeuden menetys	20
§17	17	Teollisuussokerisopimukset	20
§18	18	Sokerijuurikkaan Tutkimussäätiölle suoritettavat maksut	20
§19	19.1	Sopimusjakso	21
	19.2	Sopimuksen muuttaminen	21
	19.3	Sopimuksen purkaminen	21
§ 20	20	Erimielisyydet	21

LIITTEET

LUKU I

SOPIMUSEHDOT JA KIINTIÖHALLINTA

§ 1

1.1 Sopimusperusteet

Sokerijuurikkaan viljely Sucros Oy:lle (tästä lähtien Sucros) tapahtuu

- a) voimassa olevien Euroopan unionin (tästä lähtien EU) ja kansallisten asetusten ja sääntöjen mukaisesti
- b) tämän, MTK/SLC:n ja Sucroksen (tästä lähtien osapuolten) välisen sopimuksen perusteella
- c) mahdollisten muiden Sucroksen ja MTK/SLC:n välisten sopimusten perusteella
- d) Sucroksen ja viljelijän (tästä lähtien viljelijä) välisen viljelysopimuksen perusteella

Mikäli edellä mainituissa sopimuksissa on keskenään ristiriitaisia määräyksiä, on ensin mainittu sopimus määräävä. Mikäli sopimuksen suomen- ja ruotsinkielisistä versioista syntyy tulkintaerimielisyyksiä, on suomenkielinen versio määräävä.

Suomalaisen valkosokerin maksimikiintiö on tätä sopimusta solmittaessa EU:n sokerisäännösten mukaan vahvistettu 80.999,0 tonnia sokeria. Tuotantomäärät voivat muuttua EU asetuksen 318/2006 tai muiden EU asetusten mukaisesti.

Sucros voi erottaa sokeria melassista. Osapuolet sopivat, että tällä tavalla saatu sokeri voidaan sisällyttää maksimikiintiöön vain niissä tapauksissa, joissa se ei syrjäytä juurikkaasta tuotettua sokeria.

Osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että tämän sopimuksen solmimisella kaikki EU:n voimassaolevan sokerin markkinajärjestelyn mukaiset oikeudet ja velvollisuudet tulevat täytetyiksi.

1.2 Määritelmät

'Kiintiösokeri' on sokerikiintiön puitteissa tuotettua sokeria. Vastaavia juurikkaita nimitetään 'kiintiöjuurikkaiksi'

'Kiintiön ulkopuolinen sokeri' on sokerikiintiön ulkopuolella tuotettua sokeria. Vastaavia juurikkaita nimitetään 'kiintiön ulkopuolisiksi juurikkaiksi'.

'Teollisuussokeri' on osa kiintiön ulkopuolista sokeria. Loppuosa kiintiön ulkopuolista sokeria on 'Ylijäämänsokeria'. Vastaavia juurikkaita kutsutaan 'teollisuusjuurikkaiksi' ja 'ylijäämäjuurikkaiksi'.

'Sokeripitoisuus' mitataan polarimetrisellä menetelmällä.

'Polsokeri' on puhtaiden juurikkaiden määrä kerrottuna juurikkaiden sokeripitoisuudella. Viljelysopimukset perustuvat polsokerin määrään.

'Minimihinta' on EU:n määrittelemä alin vakiolaatuisesta kiintiöjuurikkaasta maksettava hinta.

'Käyntikaudella' tarkoitetaan ajanjaksoa, jona tehdas valmistaa juurikassokeria.

'Kiintiöntasaus' tehdään, jotta varmistetaan että toimitetut polsokerimäärät vastaavat kiintiötä. Kiintiöntasauksesta yli jäävä sokeri on kiintiön ulkopuolista sokeria.

'Sopimuskerroin' on laskentatekijä, joka kuvaa tehtaalle toimitetun, viljelysopimusten mukaisen polsokerin kokonaismäärän ja Suomen sokerikiintiön välistä suhdetta.

'Markkinointivuosi' on lokakuun 1. päivän ja sitä seuraavan vuoden syyskuun viimeisen päivän välinen jakso.

'Puhtailla juurikkailla' tarkoitetaan juurikkaita, joista kaikki ulkoiset epäpuhtaudet on poistettu. Lopulliset maksut perustuvat puhtaiden juurikkaiden määrään.

'Viljelijällä' tarkoitetaan luonnollista tai juridista henkilöä, jolla on sopimus kiintiöjuurikkaiden toimittamisesta Sucrokselle.

'Sokerituotanto' on se sokerimäärä, jonka tehtaot tosiasiallisesti tuottivat käyntikauden aikana. Kaikki käyntikauden jälkeiset laskelmat perustuvat tähän määrään.

§ 2

2.1 Tavoitteet ja kiintiöt

Osapuolten yhteinen tavoite on, että sokerituotanto jokaisena vuotena on vähintään valkosokerin maksimikiintiön suuruinen, carry over- sokeri mukaan lukien. Osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että yhdessä puolustetaan Suomen sokerikiintiötä. Osapuolten yhteisenä tavoitteena on turvata sokerijuurikkaan viljelyn kannattavuus ja riittävä juurikasraaka-aineen saanti tehtaalle sekä teollisuuden kannattava toiminta, ja näin vahvistaa koko kotimaisen juurikassokerielinkeinon kilpailukykyä.

Toimialasopimuksen tavoitteena on luoda edellytykset rationaaliselle, tehokkaalle ja kannattavalle juurikkaan viljelylle, juurikassokerin tuotannolle ja sokerin markkinoinnille. Sekä juurikkaan viljelyssä että jalostuksessa noudatetaan yhteisesti sovittuja, lainsäädännön ja markkinoiden vaatimuksista johdettuja elintarviketurvallisuutta, ympäristönsuojelua ja kestävästä kehitystä koskevia sääntöjä ja periaatteita.

Osapuolten tavoitteena on, että tämän sopimuksen mukaiset rutiinit ja toimintatavat ovat mahdollisimman yksinkertaisia.

Sucros ostaa sopimusviljelijöiltä sokerituotantoon soveltuvia puhtaita juurikkaita. Puhdas juurikas ei pidä sisällään multaa tai muita ulkoisia epäpuhtauksia, ja soveltuu sokerituotantoon.

Osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että tämä toimialasopimus määrittelee yhdenmukaisesti ne hallinnolliset rutiinit, joista määrätään EU- asetuksen 318/2006, liitteessä II.

EU:n sokerisäännöstö määrittelee kiintiöjuurikkaan minimihinnan. Osapuolet toteavat, että minimihinnan lisäksi maksettavien sopimuslisien tavoitteena on toimia sellaisina taloudellisina ohjaustekijöinä, että yksittäisen viljelijän kannattaa tuottaa vähintäänkin sopimusmäärä ja edelleen parantaa juurikkaiden puhtautta.

Valtakunnan kokonaistuotantotavoitetta voidaan vuosittain lisätä tai vähentää osapuolten yhteisellä päätöksellä.

2.2 Sopimukset ja sopimusehdot

2.2.1. Viljelysopimus kiintiösokerista

Sucros tekee viljelijän kanssa viljelysopimuksen tämän toimialasopimuksen ehtojen mukaisesti.

Yhden vuoden jaksossa vuodeksi 2016/2017.

Viljelysopimus tehdään polysokerimääräisenä, ja sopimuksessa viitataan siihen vakiolaatuisen (16 % sokeripitoisuus) juurikkaan määrään, joka tarvitaan kyseisen polysokerimäärän täyttämiseksi.

Mikäli EU päättää alentaa sokerikiintiötä kohdassa 1.1 määritellystä määrästä, tehdään vähennys kullekin viljelijälle sopimusmäärien suhteessa.

Sopimuksen täyttämiseksi Sucros laskee viljelijän viljelyhistorian perusteella ohjeellisen juurikasalan, jolla viljelijä keskiarvovuotena saavuttaa sopimuksessa määritellyn sokerimäärän.

Viljelijä on velvollinen täyttämään viljelysopimuksen mukaiset ehdot. Mikäli viljelijä tahallisesti jättää ehdot täyttämättä, esim. kylvämällä vähemmän, kuin viljelysopimus edellyttää tai toimittamalla juurikkaat muulle teollisuudelle ennen Sucroksen sopimusmäärien täyttymistä, on Sucrokselle oikeus kieltäytyä tulevista sopimuksista kyseisen viljelijän kanssa. Edellä mainittu ei koske viljelijästä riippumattomasta syystä, kuten sääolosuhteista, johtuvaa sopimusmäärän alitusta. Viljelijä on velvollinen vastaamaan Sucroksen kylvöalakyselyyn 30.6. mennessä.

2.2.2. Viljelysopimus teollisuussokerista

Sucroksella on oikeus tarjota viljelysopimuksia teollisuussokerista. Tällaisia sopimuksia voidaan tarjota myös sellaisille viljelijöille, joilla ei ole viljelysopimusta kiintiösokerista. Teollisuussokerisopimuksista sovitaan erikseen MTK/SLC:n ja Sucroksen kesken.

2.2.3. Viljelijännumero ja kuljetusetäisyys

Viljelysopimus on sidottu Sucroksen määrittelemään viljelijännumeroon. Viljelijä vastaa siitä, että viljelysopimuksessa ilmoitettu keskimääräinen kuljetusetäisyys on oikein. Kuljetusetäisyys tarkistetaan sovitun karttaohjelman mukaan.

2.3 Toimitusprosentti ja korjaustekijä

Käyntikauden päätyttyä lasketaan viljelijän toimitusprosentti:

$$\text{Viljelijän toimitusprosentti} = 100 \times \frac{\text{toimitettu määrä polysokeria + purettava carry over}}{\text{sopimusmäärä polysokeria}}$$

Käyntikauden jälkeen lasketaan valtakunnallinen korjaustekijä:

$$\text{Korjaustekijä} = \frac{\text{toimitettu määrä polysokerina + purettava carry over}}{\text{viljelysopimusten yhteismäärä polysokerina}}$$

Sellaisina vuosina, jolloin kokonaistoimitus Sucrokselle on pienempi kuin 100 %, korotetaan kunkin viljelijän toimitusprosenttia korjaustekijällä.

2.4 Satovahingosta ilmoittaminen

Jos viljelijä kasvukauden aikana toteaa katoa, hallavauriota tai muita vaurioita, joilla on vaikutusta juurikassatoon, on tästä välittömästi ilmoitettava Sucrokselle.

2.5 Sopimusoikeuden tarkistus, kiintiön tasaus viljelijöiden kesken

Viljelijöiden yhteenlasketuista polysokerin toimituksista täytetään ensin sopimuksen kiintiösokerin määrä ottaen huomioon mahdollinen purettava carry over. Ylimenevä osa on kiintiön ulkopuolista sokeria.

Jos yksittäisten viljelijöiden sopimusmäärät eivät tule täyteen mahdollinen purettava carry over huomioon ottaen, täytetään näin syntynyt valtakunnallinen vajaus muiden viljelijöiden kesken (vrt. EU 318/2006, liite II, kohta III). Viljelijöiden yli kokonaissopimusmääriensä toimittama sokeri jaetaan tällöin sopimusmäärien suhteessa.

2.6 Kiintiöjuurikkaiden määrän lopullinen laskenta

Ennen lopputilitystä (§ 12.5) tekee Sucros lopullisen laskelman siitä, paljonko kiintiöjuurikkaita käytettiin kiintiösokerin valmistamiseen.

2.7 Hallinto ja tietojärjestelmät

Hallinnollisten rutiinien yksinkertaistamiseksi ja kustannusten karsimiseksi Sucros on ottanut käyttöön Nordic Sugarin tietojärjestelmät. Osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että kaikki välttämättömät muutokset sopimus-, hallinto- ja maksatusrutiineihin toteutetaan SAP-sokeristandardin mukaisesti. Kuitenkin, tietohallintojärjestelmissä tehtävien muutosten tulee olla maksuaikataulujen suhteen kustannusneutraaleja.

§ 3

3.1 Sopimusoikeus

Viljelijän oikeus sopimukseen on sidottu hänen viljelyhistoriaansa ja siihen, mitä jäljempänä tässä sopimuksessa on sovittu.

3.2 Viljelysopimuksilla käytävä kauppa

Viljelysopimus voidaan luovuttaa pysyvästi tai se voidaan siirtää määräajaksi toiselle viljelijälle tai pätevälle uudelle viljelijälle. Sopimuksen siirtäminen on täysin vapaaehtoista, ja jokainen viljelijä voi käyttää hyväksi tätä mahdollisuutta ja myös valita, kenelle sopimusoikeutensa siirtää. Kuitenkin, jokaisesta sopimuksen siirrosta on annettava tieto kirjallisesti Sucrokselle helmikuun 1. päivään mennessä koskien seuraavaa viljelyvuotta. Sopimuksen siirto rekisteröidään sen jälkeen, kun Sucros on sen hyväksynyt.

Osapuolet ovat sopineet seuraavista periaatteista:

1. Jokainen viljelijä voi helmikuun 1. päivään mennessä siirtää viljelysopimuksensa toiselle viljelijälle. MTK/SLC ja Sucros voivat erikseen sopia tätä myöhäisemmästä päivästä. Siirto on voimassa seuraavasta viljelykaudesta eteenpäin.
2. Viljelijä, joka ottaa haltuunsa viljelysopimuksen, ottaa vastatakseen kaikista taloudellisista ja muista viljelysopimukseen liittyvistä velvoitteista Sucrosta kohtaan. Viljelijän on itse viljeltävä haltuun ottamansa viljelysopimuksen edellyttämä juurikasmäärä.
3. Kaikki taloudelliset ja muut käytännön asiat, jotka liittyvät viljelysopimuksen siirtoon, hoidetaan viljelijöiden kesken.

Viljelysopimus voi siirtyä myös sukupolvenvaihdoksen, tilakaupan tai koko tilan vuokrauksen yhteydessä. Tilalla tarkoitetaan viljelijän hallinnassa olevaa verotusyksikköä.

3.3 Juurikkaanviljelyssä tarvittavan viljelylohkon peruskunnostus

Mikäli viljelijällä on tarve tehdä peruskunnostustyötä jollekin juurikkaanviljelyssä käytettävälle viljelylohkolle, voidaan tästä sopia erikseen Sucroksen kanssa niin, että viljelysopimusta väliaikaisesti pienennetään, eikä viljelijä menetä sopimusoikeuttaan. Peruskunnostuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä salaojitusta, vakavaa rikkakasviongelmaa tai muuta sellaista ongelmaa, jota normaalissa viljelykierrossa ei saada hoidettua.

Viljelijän viljelysopimusta voidaan pienentää yhden vuoden ajaksi peruskunnostuksen edellyttämällä määrällä ja sopimus palautuu ennalleen sitä seuraavana vuotena. Vapautuva sopimusmäärä pyritään ensisijaisesti siirtämään toisen viljelijän viljeltäväksi. Mikäli tämä ei ole mahdollista, lisätään vapautuva sopimusmäärä viljelysopimusten suhteessa kaikille viljelyä jatkaville viljelijöille.

Osapuolet ovat sopineet, että tämän kohdan mukaisesti voidaan vuosittain peruskunnostaa enintään 200 hehtaaria juurikaspeltoja. Mikäli halukkuutta suurempaan määrään on, käsitellään ja hyväksytään ilmoitukset saapumisjärjestyksessä.

3.4 Viljelysopimuksen menettäminen

Viljelijä, joka jättää viljelysopimuksen täyttämättä eikä kohdan 3.2 tai 3.3 mukaisesti siirrä tai luovuta sitä toiselle viljelijälle, menettää sopimusoikeutensa eikä ole oikeutettu saamaan siitä korvausta. Vapautuva toimitusoikeus jaetaan jatkaville viljelijöille toimitusoikeuksien suhteessa.

LUKU II

JUURIKKAAN SIEMEN

§ 4

4 Juurikkaan siemen

Sucros ottaa vastaan vain sellaisia juurikkaita, jotka on viljelty lajikelistalle hyväksytyistä lajikkeista. Siemenlajikkeet valitaan osapuolten muodostamassa lajiketoimikunnassa. Valintakriteereinä lajikelistalle käytetään mm. soveltuvuutta tehokkaaseen ja laadukkaaseen sokerituotantoon (kuten matala multapitoisuus, sileä juuren muoto ja hyvä juuren sisäinen laatu) sekä hyviä sato- ja viljelyominaisuuksia. Hyväksyntä edellyttää lajiketoimikunnan yksimielistä päätöstä.

Sellaisia juurikkaita, jotka on viljelty muilla kuin lajikelistalla olevilla lajikkeilla, ei oteta vastaan. Tuoteturvallisuussyistä vain Sucroksen toimittamaa siementä saa käyttää.

Mikäli siementä ei saada riittävästi tuontiesteiden tai muiden Sucroksesta riippumattomien syiden vuoksi, pidättää Sucros itsellään oikeuden kiintiöidä toimitusmääriä sopimusmäärien suhteessa.

Mikäli viljelijän tilaamaa siemenlajiketta ei ole riittävästi saatavissa, on Sucroksella oikeus korvata puuttuva siemen vastaavalla toisella lajikkeella.

Siemenen hinta velotetaan viljelijältä syksyn ensimmäisessä tilityksessä. Korkoa ei peritä.

Sucros varaa uusintakylvöjä varten enintään 200 yksikköä valitsemaansa siemenlajiketta, joka voidaan veloitusetta käyttää luonnonolosuhteista johtuvaan uusintakylvöön. Uusintakylvön tarpeesta päättää Sucroksen viljelykonsulentti. Uusintakylvöön käytettävät veloituksettomat siemenet jaetaan tasan määrien suhteessa kaikkien uusintakylvön tehneiden viljelijöiden kesken.

UKU III

VILJELY, KORJUU, SÄILYTYS, TOIMITUS YMS.

§ 5

5.1 Sucrokseen yleiset viljelyohjeet

Juurikkaan viljely tulee toteuttaa Sucroksen antamien yleisten viljelyohjeiden mukaisesti. Viljelyohje toimitetaan viljelijöille sopimuksen teon yhteydessä, ja viimeisin päivitetty versio on nähtävillä Sokerijuurikkaan Tutkimuskeskuksen kotisivuilla osoitteessa www.sjt.fi.

Viljelyohjeet sisältävät tietoa ja ohjeita mm. lannoituksesta ja maa-analyyseista, sekä tietoa rikkakasveista, tuhohyönteisistä ja kasvitaudeista sekä niiden torjunnasta noudattaen juurikaskasvin tarpeita, ympäristömääräyksiä ja muuta lainsäädäntöä.

5.2 Markkinoilta tulevat vaatimukset, ympäristö ja elintarviketurvallisuus

Osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että juurikkaanviljelyssä ja jalostuksessa tulee ottaa huomioon markkinoilta tulevat laatuvaatimukset ja elintarviketurvallisuutta koskevat vaatimukset. Tämä koskee sekä viljelyä että juurikkaiden toimittamista tehtaalle.

Viljelyssä tulee noudattaa kestävä kehityksen periaatteita. Oikea kylvö- ja lannoitustekniikka vähentävät lannoitteiden huuhtoutumista. Kasvinsuojeluaineiden käytössä tulee noudattaa viranomaisten määräyksiä ja valmistajien antamia ohjeita sekä Sucroksen viljelyohjeita. Tehokas juurikkaan puhdistus vähentää turhaa mullan kuljettamista, ja sitä kautta rasittaa vähemmän ympäristöä.

Sucros ei vastaa miltään osin veroista tai maksuista, jotka koskevat juurikkaan viljelyä. Viljelijä ei vastaa miltään osin veroista tai maksuista, jotka koskevat juurikassokerin tuotantoa.

5.3 Valvonta

Sucroksen valtuuttamilla henkilöillä on koko ajan vapaa pääsy valvomaan juurikasviljelmiä, oikeus saada tietoja viljelyolosuhteista ja oikeus ottaa näytteitä. Viljelijälle ilmoitetaan tällaisesta käynnistä viimeistään käyntiä edeltävänä päivänä. Sucros voi huomauttaa tapauksista, jotka koskevat huonosti hoidettuja, rikkaruohoisia ja kasvitaudeista kärsiviä viljelyksiä, hyvin multaisia tai paljon naattia sekä ruohoa tai muita vieraita esineitä sisältäviä juurikastoimituksia, huolimaton kuormausta, puutteellista auman peittämistä tai juurikkaiden pilaantumista. Jotta huomautus voisi johtaa viljelysopimuksen purkamiseen §:n 16.2 perusteella, huomautus on tehtävä kirjallisesti ja käsiteltävä yhteistyössä MTK/SLC:n edustajan kanssa.

§ 6

6.1 Korjuu ja listintä

Juurikkaat on korjattava mahdollisimman varovaisesti ja listittävä huolellisesti.

6.2 Säilytys ja suojaaminen jäätymiseltä

Jos juurikkaita ei heti toimiteta tehtaalle, ne on pakkasten uhatessa ehdottomasti peitettävä aumausohjeen mukaisesti ja muutenkin varastoitava niin, että juurikkaan laatu säilyy mahdollisimman hyvänä (liite 1).

§ 7

7.1 Käyntikauden aloitus

Koenostojen ja muiden menetelmien avulla elo-syyskuussa arvioidaan tulevan käyntikauden tuotannon määrä. Näiden arvioiden perusteella Sucros päättää tehtaalla käyntikauden aloituspäivämäärän kuultuaan asiasta viljelijöiden edustajia.

7.2 Juurikkaan kuljetusten pääperiaatteet, kuljetusryhmät

Vuodesta 2008 alkaen otetaan käyttöön uusi kuljetusjärjestelmä, jossa kaikki viljelijät liitteessä 4 määritellyllä etäisyydellä tehtaasta (noin 150 km) ovat mukana kuljetusryhmässä. Kuljetusryhmässä juurikkaiden kuljetus tehtaalle hoidetaan keskitetysti niin, että kokonaiskuljetuskustannus on mahdollisimman alhainen. Kuljetusryhmien säännöt ja toimintaperiaatteet on kuvattu liitteessä 4.

7.3 Kuljetusryhmiin kuulumattomat viljelijät

Ne viljelijät, jotka eivät kuulu liitteen 4 mukaisesti määriteltyihin kuljetusryhmiin, huolehtivat juurikkaiden kuljettamisesta tehtaalle itse kuljetusryhmän hyväksymien periaatteiden ja Sucrosin laatiman kuljetussuunnitelman mukaisesti.

Ennen käyntikauden alkua viljelijä saa ohjeellisen kuljetussuunnitelman. Sucros pidättää itselleen oikeuden käyntikauden aikana tehdä sellaisia muutoksia kuljetussuunnitelmaan, jotka Sucrosin mukaan ovat aiheellisia tehtaalla käynnin perusteella. Juurikkaat toimitetaan Sucrosin toimittaman kuljetussuunnitelman mukaisesti. Lopullisia annettuja ajolupia viljelijän on noudatettava sekä ajankohdan että määrän suhteen. Laiminlyönnistä seuraa ko. ajoluvan siirtyminen käyntikauden loppuun.

Juurikkaiden toimitusehto on vapaasti tehtaalla, eli viljelijä vastaa juurikkaiden kuljettamisesta tehtaalle. Juurikkaanviljelijä sitoutuu toimittamaan sen juurikasmäärän, josta on sovittu viljelysopimuksessa.

7.4 Vastaanottotodistus

Viljelijä voi nähdä selvityksen toimituksensa määrästä ja laadusta henkilökohtaiselta Extranet-sivultaan. Viljelijän niin halutessa voidaan hänelle toimittaa paperikopio kuukausittain.

§ 8 KULJETUS JA VASTAANOTTO

8.1 Hyväksytyt kuljetusliikkeet

Kaikkien juurikkaita tehtaalle kuljettavien kuljetusliikkeiden on sitouduttava noudattamaan Sucrosin erikseen antamia, kohtuullisia hygieni- ja turvallisuusohjeita ja -vaatimuksia.

Sucroksella on oikeus evätä sellaisen ajoneuvon pääsy tehdasalueelle, joka ei noudata annettuja ohjeita.

8.2 Vastaanotto ja näytteet

Sucros punnitsee vastaanotetut juurikkaat tehtaalla. Juurikkaiden puhtauden ja polarisaation määrittämiseksi otetaan jokaisesta toimituksesta yksi näyte. Osapuolet voivat sopia, että asiantunteva viranomais suorittaa näytteenoton auditoinnin. Viljelijät vastaavat auditointimenettelyn mahdollisesti aiheuttamista kustannuksista. Mikäli viljelijä haluaa edellistä tiheimmää näytteenoton, se tehdään viljelijän kustannuksella (10 €/näyte).

Näytteestä poistetaan kivet yms. Jäätymisen tai muun syyn pilaamat juurikkaat hylätään kokonaan tai osittain. Lisäksi tehtaalla on oikeus tehdä tarkistuslistintä vajaalistinnästä johtuvien naatinkantojen poistamiseksi ennen pestyn näytteen puhdaspuunnitusta. Jäljellä olevan määrän perusteella lasketaan puhtausprosentti, jota käytetään toimitettujen puhtaiden juurikkaiden määrän laskemisessa sekä myös puhtauden perusteella suoritettavan multamaksun määrittelemisessä (§ 11.8). Näistä juurikkaista otetaan raastenäyte, josta tehdään laatuanalyysi (liite 3).

Puhtausprosentti, laskennassa saadut puhtaat juurikkaat ja sokeripitoisuus muodostavat perustan laskettaessa juurikastilityksiä § 11 ja 12 mukaisesti.

Osapuolet toteavat ja hyväksyvät, että Sucros käyttää laatuarvojen analysointiin Nordic Sugar- konserniin kuuluvan toisen juurikassokeritehtaan laboratoriota.

8.3 Valvonta

MTK/SLC:n valtuuttamilla viljelijätarkkailijoilla on oikeus valvoa ja tarkastaa lastausta, punnitusta, näytteenottoa, näytepesua, listintää ja juurikkaan analysointia sekä kuljetussuunnitelmien tasapuolisuutta. Sokeripitoisuuden määrittämisen oikeellisuutta voidaan kontrolloida riippumattomassa laboratoriossa.

§ 9 VIRHEELLINEN TOIMITUS

9.1 Raaka-aineen hylkääminen

Sopimuksen lähtökohtana on, että Sucros ottaa vastaan kaikki ne juurikkaat, jotka on tämän sopimuksen mukaan tuotettu.

Mikäli juurikkaat ovat huonosti listittyjä (§ 6.1), sisältävät liikaa multaa (§ 11.8) tai jos ne ovat pilaantuneita, jos niiden joukossa on paljon naattia, ruohoa, rikkakasveja, kiviä, puuta, turvetta, olkia, vettä tai muuta vierasta ainetta, on Sucroksella kuitenkin oikeus kieltäytyä vastaanottamasta sellaisia juurikaskuormia, jotka Sucroksen arvion mukaan voivat haitata tehtaan käyntiä. Jos kuormissa voidaan todeta tai epäillä olevan edellä mainittuja haittoja, Sucros voi vaatia erillistyhjennyksen tarkistusta varten. Mikäli tarkistuksen seurauksena kuorma hylätään, se palautetaan viljelijälle tai tuhotaan viljelijän kustannuksella.

9.2 Pilaantuneet juurikkaat

Viljelijällä on velvollisuus ennen kuormausta ilmoittaa konsulentilleen ja vastaanottavalle tehtaalle, mikäli hän epäilee, että toimituserässä on pilaantuneita juurikkaita. Sucroksella on oikeus hylätä pilaantuneita juurikkaita sisältävä kuorma, jos se Sucroksen arvion mukaan voi haitata tehtaan käyntiä. Tällainen kuorma palautetaan viljelijälle tai tuhotaan viljelijän kustannuksella.

9.3 Jäätyneet juurikkaat

Jäätyneiden, pilaantumisvaarassa olevien juurikkaiden ennenaikaisesta vastaanotosta sovitaan erikseen.

LUKU IV

JUURIKASLEIKE

§ 10

10.1 Leikkeen lunastus

Sucros lunastaa viljelijöiltä koko leikemäärän viljelyvuonna 2016. Leikehyvityksenä maksetaan 0,75€/tonni puhdasta juurikasta. Hyvityisperuste on tehtaalle toimitetut puhtaat juurikkaat.

LUKU V

TILITYKSET, LUOTTO- JA MAKSUEHDOT, KULJETUKSET YMS.

§ 11

11.1 Puhtaiden juurikkaiden määrä

Tilityksen perusteena käytettävien puhtaiden juurikkaiden määrä lasketaan kohdan 8.3 mukaisesti.

11.2 Laatuarvot

Niistä viljelijäkohtaisista laatuparametreista, jotka ovat perustana juurikkaan maksulle, käytetään käyntikauden keskiarvoja.

11.3 Sopimusjuurikkaiden maksu

Sopimuksen mukaisesti toimitetusta juurikkaasta, jonka sokeripitoisuus on 16 %, maksetaan vähintään Euroopan unionin kiintiöjuurikkaalle kunakin vuotena vahvistama minimihinta ja kohdan 11.6 mukainen sokeripitoisuuslisä tai -vähennys.

Tämän lisäksi maksetaan kohdan 11.7 mukaiset lisähinnat. Näitä lisähintoja ei kuitenkaan makseta, mikäli viljelijän toimitusprosentti (§2.3) on pienempi kuin 100 %. Kuitenkin, mikäli viljelijä on kylvänyt viljelysopimuksen täyttymiseksi tarvittavan pinta-alan (**täysi toimitusoikeusmäärä vähennettynä edelliseltä vuodelta purettavalla carry overilla ja jaettuna viiden edellisen vuoden keskimääräisellä hehtaarisadolla**), lisähinnat maksetaan. Tämä pinta-ala ilmoitetaan viljelijälle vuosittain toimitettavassa sopimusvahvistuksessa. Viljelijän tulee osoittaa riittävä kylvöala joko vastaamalla Sucroksen kesäkuun aikana tekemään kylvöalakyselyyn tai toimittamalla Sucrokselle viimeistään marraskuun loppuun mennessä kopio tukihakemuksen kasvulohkolomakkeesta.

Selvyyden vuoksi todetaan, että nämä hinnat samoin kuin kaikki muut tässä sopimuksessa mainitut hinnat, korvaukset tms. ovat ilman arvonlisäveroa ja arvonlisävero lisätään rahamääriin arvonlisäverolain mukaisesti.

11.4 Tuotantomaksu

Viljelijä maksaa 50 % (6 euroa/kiintiösokeritonni) EU:n määrittelemästä tuotantomaksusta, joka sopimusta allekirjoitettaessa on 12 €/tonni kiintiösokeria. Sucros maksaa tuotantomaksun EU:lle kokonaisuudessaan ja viljelijöiden osuus veloitetaan kohdan 12.4 mukaisesti lopputilityksessä.

11.5 Ylijäämäsokeerin ja – juurikkaiden siirto ja maksut

11.5.1 Carry- over sokeri

Sokeria koskevassa markkinasäännöksessä on mahdollisuus siirtää ylijäämäsokeeria seuraavan vuoden kiintiösokeriksi. Carry over -tavoitteesta sovitaan vuosittain osapuolten välillä. Osapuolet ovat sopineet, että ylijäämäsokeeri siirretään ensisijaisesti carry over-sokeriksi kiintiön tasauksen jälkeen. Sucros vastaa carry over- sokerin varastointikustannuksesta 120 % asti valtakunnallisesta kokonaissopimusmäärästä.

Mikäli carry over- sokerin määrä ylittää 120 % kokonaissopimusmäärästä, on Sucroksella oikeus myydä 120 % ylittävä osuus teollisuussokerina markkinatilanteen mukaan kohdan 11.5.2 mukaisesti.

Säännöksen soveltamisen yksityiskohdista sovitaan erikseen osapuolten kesken.

Carry over- juurikkaista maksetaan niin kuin ne olisivat seuraavan markkinointivuoden ensimmäiset toimitetut juurikkaat. Kuitenkin, kuljetuskorvausennakko, multaveloitus tai -hyvitys sekä lisähinnat maksetaan samanaikaisesti kuin vastaavana käyntikautena tehtaalle toimitetuista kiintiöjuurikkaista.

11.5.2 Teollisuussokeri

Sucroksella on oikeus, markkinatilanteen mukaan, joko viedä tai myydä teollisuussokerina se ylijäämäsokeerin määrä, joka ylittää 120 % kokonaissopimusmäärästä.

Teollisuussokerin hinta määräytyy Sucroksen nettona saaman irtosokerin keskimääräisen hinnan (hinta vähennettynä mahdollisella myyntiprovisiolla, varastointi- ja lastaus kustannuksilla) perusteella, josta hinnasta viljelijöiden osuus on 50 % ja teollisuuden osuus 50 %. Teollisuussokerista ei makseta kohtien 11.6 ja 11.7 mukaisia lisähintoja. Viljelijä vastaa teollisuussokerin rahdista, eli myös jo maksettu kuljetuskorvausennakko peritään takaisin.

Sucros voi sopia viljelijän kanssa erikseen ylijäämäsokeerin myynnistä 100 – 120 % väliseltä osuudelta viljelijän sopimusmäärästä.

11.6 Viljelijän juurikkaiden keskimääräinen sokeripitoisuus

Jos juurikkaiden sokeripitoisuus ylittää 16 %, hintaa korotetaan sokeripitoisuuden jokaisen 0,1 %:n osalta seuraavasti:

0,9 %:lla	16,01 %:sta	18,0 %:iin
0,7	18,01	19,0
0,5	19,01	20,0

Sellaisten juurikkaiden osalta, joiden sokeripitoisuus ylittää 20 %, korotus on sama kuin juurikkaista, joiden pitoisuus on 20 %.

Juurikkaista, joiden sokeripitoisuus alittaa 16 %, alennetaan hinta jokaisen 0,1 %:n sokeripitoisuuden osalta

0,9 %:lla	15,99 %:sta	15,5 %:iin
1,0	15,49	14,5
1,2	14,49	14,0
2,0	13,99	13,0

Sellaisten juurikkaiden osalta, joiden sokeripitoisuus alittaa 13,0 %, sovitaan alennuksesta osapuolten välillä.

Tilityslaskennassa käytetään 0,01 prosenttiyksikön tarkkuuteen pyöristettyä sokeripitoisuutta. Pyöristys tehdään normaalien pyöristyssääntöjen mukaan.

11.7 Lisähinnat

11.7.1 Lisähinnat

Sucros maksaa lisähintoina täyttä 80.999 sokeritonniin kiintiötä kohti yhteensä 1.600.000 euroa per vuosi. Lisähintojen kokonaismäärää kuitenkin korotetaan 500.000 eurolla täyttä 80.999 kiintiötä kohti siinä tapauksessa, että EU:n raportoidun valkosokerin vuoden 2016 kaikkien kuukausien (tammikuu – joulukuu) keskihintojen keskiarvo ylittää 490 euroa tonnia kohden. Ko. 500.000 euroa lisätään tässä tapauksessa kiintiöntäyttymispalkkioon (kohta 11.7.3).

Lisähinnat maksetaan kohdan 11.3. mukaisesti niille viljelijöille, jotka toimittavat vähintään 100 % viljelysopimuksensa sokerimäärästä tai kylvävät vähintään viljelysopimuksen täyttymiseksi tarvittavan pinta-alan. Kokonaissumma jakautuu aumauskorvaukseen ja viljelysopimuksen täyttymispalkkioon seuraavasti.

11.7.2 Aumauskorvaus

Sucros maksaa aumauskorvausta seuraavasti (€/tonni puhtaita juurikkaita):

1.11. - 1.12.	0,80
2.12. alkaen	1,30

Aumauskorvauksen saannin edellytyksenä on aumaussuorite eikä korvausta makseta, jos todetaan, ettei aumausta ole tehty aumausohjeiden mukaisesti. Viljelijän on ilmoitettava Sucrokselle, että aumaus on tehty ohjeiden mukaisesti.

Aumauskorvauksen kokonaismäärä on 270.000 € / 80.999 tonnin sokerikiintiö (3,33 € / toimitettu kiintiösokeritonni). Koska aumattava juurikasmäärä vaihtelee vuosittain, mukautetaan 1. kappaleen euromääriä vastaavasti.

11.7.3 Viljelysopimuksen täyttymispalkkio

Viljelysopimuksen täyttymispalkkion kokonaismäärä on 1.330.000 € / 80.999 tonnin sokerikiintiö (18,89 € / toimitettu kiintiösokeritonni).

11.8 Multamaksu tai -hyvitys

Multamaksutaulukon neutraali piste (nollapiste) on viiden edeltäneen vuoden multaprocentin keskiarvo. Viljelijää hyvitetään jokaiselta em. nollapisteen alittavalta prosenttiyksiköltä 0,10 € / tonni puhtaita juurikkaita. Viljelijää veloitetaan jokaiselta em. nollapisteen ylittävältä prosenttiyksiköltä 0,10 € / tonni puhtaita juurikkaita.

Multamaksun nettohyvityksen/veloituksen enimmäismäärä on korkeintaan 10.000 € joko viljelijöiltä Sucrokselle tai päinvastoin. Mikäli nettomaksu ylittää em. summan, mukautetaan multataulukkoa vastaavasti.

Tilityslaskennassa käytetään 0,01 prosenttiyksikön tarkkuuteen pyöristettyä multapitoisuutta ja siihen suhteutettua multamaksua.

Mikäli juurikastoituksen on vastaanoton yhteydessä todettu sisältävän pilaantuneita juurikkaita ja toimituksen multapitoisuus on yli 20 %, korotetaan multamaksu kyseisen toimituksen osalta 2,5-kertaiseksi. Korotus ei vaikuta kohdan 11.2 mukaiseen keskiarvoon.

Juurikkaita, joiden multapitoisuus on yli 40 %, ei vastaanoteta.

11.9 Varastoinnista johtuvat tai muut korvaukset

Koska Sucros tämän sopimuksen mukaan maksaa erilaisia lisiä EU:n minimihinnan lisäksi, on sovittu siitä, että viljelijän osuus EU-asetuksen 314/2002 mukaisista korvauksista sisältyy näihin.

11.10 Kuljetuskorvaus

Kaikki tilityshinnat perustuvat tehtaalte toimitettuihin puhtaisiin juurikkaisiin. Juurikkaiden omistusoikeus siirtyy Sucrokselle tehtaan purkupaikalla.

Sucros maksaa kuljetuskorvausta kiintiöjuurikkaille sekä carry over- juurikkaille tämän sopimuksen liitteenä 2 olevan kuljetuskorvaustaulukon mukaisesti 150 km:n asti kuitenkin niin, että kuljetuskorvauksen ennakko on 90 % taulukossa mainituista arvosta ja lopullinen tasaus tehdään taulukon mukaisissa suhteissa viljelijän sopimus- ja carry over-sokerimäärän mukaan. Perustasona toimiva kuljetuskorvaus on ilmoitettu liitteenä 2 olevassa taulukossa sopimustonna kohti polysokeriksi muutettuna.

Sucroksen maksamien kuljetuskorvausten ja –kustannusten kokonaismäärä on vuonna 2016/2017 yhteensä 37,04 € / toimitettu kiintiösokeritonni.

Kuljetuskorvausennakko maksetaan carry over- sokerilta sinä vuonna, kun carry over-juurikkaat on toimitettu tehtaalte. Viljelijän toimittama polysokerimäärä lasketaan käyttäen tämän sopimuksen liitteessä 3 olevaa sopimuskertoimen laskentakaavaa.

11.11 Pienen kuormakoon maksu

Pienen kuormakoon perusteella peritään 5,05 €/kuorma käsittelymaksua, jos kuorman koko on alle 10 tonnia puhtaita juurikkaita. Tämä ei koske viljelijän sadon viimeistä kuormaa.

§ 12 TILITYKSET JA MAKSUT

12.1 Tilitykset ja maksut

Juurikkaat maksetaan ennakkomaksuna, käyntikauden aikaisina tilimaksuina ja käyntikauden jälkeisenä lopputilityksenä. Maksut osoitetaan viljelijän ilmoittamalle pankkitilille.

12.2 Ennakkomaksu

Viljelijälle voidaan maksaa osa sopimuksen mukaisesta kiintiösokerimäärästä ennakkomaksuna, jonka ehdot ja ajankohdan Sucros vahvistaa vuosittain. Ennakkomaksusta vähennetään mahdollinen tilivelka.

12.3 Tilimaksu

Juurikkaiden tilimaksuna maksetaan enakkona 100 % kiintiöjuurikkaiden minimihinnasta ja kuljetuskorvauksen ennakko 90 %. Maksuperusteena tilimaksussa on toimitettu polysokerin määrä. Peritään multaisten juurikkaiden rahat. Tilityksen aikataulu porrastetaan seuraavasti:

Juurikkaiden toimitus	Maksupäivä Sucroksen tililtä
Syyskuu + carry over	15.10.
Lokakuu	15.11.
Marraskuu	15.12.
Joulukuu	28.12.

Maksupäivä on em. taulukossa mainittu päivä, tai mikäli tämä on pyhäpäivä, sitä seuraava pankkipäivä. Tilityserästä vähennetään tilivelat kohdan 12.6 mukaisesti.

Tilimaksujen siirrosta seuraavaan vuoteen on sovittava kirjallisesti Sucroksen kanssa ennen käyntikauden alkua. Mahdolliset tilivelat vähennetään ennen tilin siirtoa. Siirretyt tilit maksetaan vuoden ensimmäisenä pankkipäivänä.

Siirretyille tileille Sucros maksaa §:n 12.7 kohdassa 3. määriteltyä korkoa.

12.4 Lopputilitys

Lopputilitys kiintiöjuurikkaista suoritetaan käyntikautta seuraavan vuoden huhtikuun 30. päivänä tai mikäli tämä päivä on pyhäpäivä, sitä seuraavana pankkipäivänä. Lopputilityksessä maksetaan kiintiöjuurikkaiden lopullinen hinta lisineen. Ennakko- ja tilimaksut vähennetään. Lopputilitystä varten tehdään kohtien 2.5 ja 2.6 mukainen kiintiöntasaus.

Lopputilityksessä maksetaan ja veloitetaan:

- Kiintiöjuurikkaiden minimihinta
- Sokeripitoisuuslisä tai -vähennys
- Multahyvitys tai -veloitus

- Aumauskorvaus
- Viljelysopimuksen täyttymispalkkio
- Kuljetuskorvaus
- Tuotantomaksu (viljelijöiden osuus)
- Pienen kuormakoon maksu
- Pilaantuneen kuorman käsittelykustannus
- Tihennetyn näytteenoton maksu
- MTK/SLC:n valiokuntamaksu
- Säätiomaksu
- Muut tässä sopimuksessa mainitut maksut tai veloitukset

Se osa teollisuusjuurikkaista, joista tuotettu teollisuussokeri on myyty kohdan 11.5.1 toisen kappaleen mukaisesti (yli 120 % carryover- rajan tuotettu teollisuussokeri) markkinointivuoden (30.9.) loppuun mennessä, maksetaan 15.10. tilimaksun yhteydessä.

Mikäli EU:n toimesta säädetään muista maksuista, jotka tätä sopimusta solmittaessa eivät olleet osapuolten tiedossa, suoritetaan nämä maksut lopputilityksen yhteydessä.

Mikäli viljelijä lopputilityksen jälkeen jää Sucrokselle velkaa, jota ei voida kuitata seuraavan vuoden tilimaksuista, eräännyy tämä velka välittömästi maksettavaksi. Ylijalalta peritään kohdan 12.6 mukaista korkoa.

12.5 Takuut

Sucros pidättää itselleen oikeuden luotonannon yhteydessä varmistaa saatavansa viljelijöiltä pankkitakuulla tai vastaavalla vakuudella.

12.6 Maksut, luotto- ja maksuehdot

Ostetut hyödykkeet laskutetaan kuukausittain ja ostojen eräpäivä on seuraavan kuukauden 15. päivä. Eräpäivän jälkeen maksamattomille laskuille lasketaan korko. Siementen maksuehdosta on sovittu erikseen kohdassa 4.

Viljelijän tilivelan korko on kuukauden viimeisen pankkipäivän 3 kk:n Euribor korkonoteeraus lisättynä 1,5 %-yksikköllä.

Sucroksella on oikeus jokaisen tilityserän tai muun suorituksen yhteydessä vähentää saatavia, joita Sucroksella on ennakkomaksusta, palveluista tai hyödykkeistä, joita viljelijälle on toimitettu kuluvan tai edellisten satovuosien aikana. Sucros pidättää itsellään myös oikeuden pidättää saatavia toiselta viljelijännumerolta siinä tapauksessa, että eri viljelijänumerot ovat saman viljelijän hallinnassa.

Jos ilmenee, että juurikastoimitukset eivät riitä Sucroksen kaikkien saatavien kattamiseen, lankeavat jäämavelat heti maksettaviksi korkoineen.

12.7 Tilitysten seuranta

MTK/SLC on oikeutettu seuraamaan tilityksiin vaikuttavien tekijöiden toteutumista.

§ 13

13 Juurikkaanviljelijän saatavien siirtäminen

Viljelijä voi sopia Sucroksen kanssa saataviensa siirtämisestä juurikkaita kuljettaneelle yrittäjälle, tai muulle viljelijälle rahtityötä tekeväälle yrittäjälle. Muut siirrot tehdään vain viranomaisten lainvoimaisesta määräyksestä.

LUKU VI

KÄYNTI- JA KULJETUSHÄIRIÖT, FORCE MAJEURE

§ 14

14.1 Käyntiesteet

Jos Sucroksen tehtaan toimintaa ei saada käyntiin tai, jos se käyntikauden aikana pysähtyy sellaisista Sucroksen kannalta odottamattomista syistä kuin tulipalo, ympäristöongelmat (sisältäen jätevesiongelmat), energiansaanti yms. vastaavat syyt, Sucros ei ole velvollinen vastaanottamaan tehtaalle toimitettavia juurikkaita.

14.2 Lakot

Lakkoja ja työsulkuja pidetään samanlaisina käynnin esteinä kuin kohdan 14.1 esteitä. Juurikkaanviljelijöiden on hyväksyttävä, että lakon tai työsulun sattuessa juurikkaiden vastaanotto siirtyy.

Samoin Sucroksen on hyväksyttävä maataloudessa tai kuljetusalalla ilmenevien työtaistelujen vaikutus viljelijän mahdollisuuksiin toimittaa juurikkaita.

14.3 Käyntikauden pitkittyminen

Jos käyntikausi suhteessa jalostettavien juurikkaiden määrään ja -laatuun uhkaa oleellisesti pitkittyä muusta kuin force majeure-tilanteesta johtuen ja sen seurauksena saattaa syntyä viljelijälle sellaisia lisäkustannuksia, joita aumauskorvaus ei kata, osapuolet neuvottelevat sellaisten merkittävien menetysten korvaustasosta. Korvaus voi koskea enintään määrää, joka vastaa viljelijän sopimusmäärää.

14.4 Force majeure -tilanne käynnistää osapuolten neuvottelut välittömästi.

§ 15

15 Kuljetushäiriöt

Sucros ei ole velvollinen vastaanottamaan sellaisia juurikastoimituksia, jotka ovat myöhästyneet Sucroksesta riippumattomista syistä, kuten lumesta ja jäädästä, jos vastaanottavan tehtaan käyntikausi on päättynyt.

LUKU VII

MUUT MÄÄRÄYKSET

§ 16

16.1 Juurikkaiden viljely muille kuin Sucrokselle

Sucrokselle juurikkaita toimittava viljelijä ei saa samanaikaisesti viljellä sokerijuurikkaita Suomessa sokerin tuotantoon muulle teollisuudelle kuin Sucrokselle.

Viljelijä voi kuitenkin viljellä juurikkaita myös non-food tai energiakäyttöön. Tällöin viljelijä on velvollinen ensin täyttämään tähän sopimukseen perustuvan viljelysopimuksensa Sucroksen kanssa. Ennen viljelyn aloittamista viljelijä on velvollinen tiedottamaan asiasta Sucrokselle. Samaten viljelijä on velvollinen pitämään erillään Sucroksen toimittamista siemenistä viljellyt, tämän sopimuksen mukaiset juurikkaat ja muuhun tarkoitukseen viljellyt juurikkaat. Tämä koskee sekä juurikkaan viljelyä että varastointia ja kuljetusta.

16.2 Laiminlyönnit, sopimusoikeuden menetys

Jos viljelijä oleellisesti laiminlyö sopimusehtoja, Sucroksella on oikeus kieltäytyä tulevista sopimuksista kyseessä olevan viljelijän kanssa.

Huomattavia laiminlyönnejä ovat mm.

- sopimusehtojen ja -velvoitteiden toistuva laiminlyönti
- sellaisten juurikkaiden toimittaminen, jotka on viljelty muilla kuin Sucroksen toimittamilla siemenillä (§ 4)
- yleisesti hyväksytyjen hyvien viljelytapojen laiminlyönti
- juurikkaiden toimittaminen muille kuin Sucrokselle sopimusehtojen vastaisesti (§16.1)
- toimitusmäärien ja ajolupien karkea laiminlyönti (§ 7.1)
- aumausohjeiden karkea laiminlyönti
- Sucroksen viljelyohjeiden tai muiden Sucroksen antamien ohjeiden karkea laiminlyönti (§ 5.1)
- tahallinen viljelysopimuksen laiminlyönti (§ 2.2.1)

Edellä mainittu ei millään tavalla poista viljelijän mahdollista vahingonkorvausvelvollisuutta voimassa olevan sopimuksen ehtojen laiminlyönnin johdosta.

Viljelijä, joka tämän kohdan mukaisesti on menettänyt sopimusoikeutensa, ei ole oikeutettu minkäänlaiseen korvaukseen sopimusoikeuden menetyksen johdosta.

§ 18

18 Sokerijuurikkaan Tutkimussäätiölle suoritettavat maksut

Viljelijä maksaa säätiömaksua 5 senttiä / tonni puhtaita juurikkaita. Sucros maksaa yllämainitulle säätiölle kannatusmaksua, joka sisältää viljelijöiden säätiömaksun.

§ 19 SOPIMUSJAKSO, SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN, SOPIMUKSEN IRTISANOMINEN

19.1 Sopimusjakso

Tämä nyt allekirjoitettava sopimus kattaa markkinointivuoden 2016/2017.

19.2 Sopimuksen muuttaminen

Mikäli EU tai Suomen viranomaiset tekevät sellaisia muutoksia voimassa olevaan sokerisäännöstöön, jotka ratkaisevasti muuttavat tämän sopimuksen perustaa, varaavat osapuolet oikeuden aloittaa välittömästi uudet neuvottelut sokerijuurikkaan sopimusviljelystä Sucrokselle. Muutoin tämän sopimuksen jokaista kohtaa voidaan muuttaa, mikäli molemmat osapuolet ovat muutoksesta yksimielisiä.

19.3 Sopimuksen purkaminen

Mikäli Sucros Oy ei tähän sopimukseen perustuen pysty hankkimaan riittävästi juurikkaita koko sokerikiintiön täyttämiseksi, tai jos sokerikiintiötä alennetaan pysyvästi tai väliaikaisesti, arvioidaan tuotannon jatkamisen mahdollisuudet. Siinä tapauksessa, että Sucros päättää lopettaa juurikkasokerin tuotannon, tämä sopimus päättyy automaattisesti.

§ 20

20 Erimielisyydet

Tämän sopimuksen sisällöstä johtuvat erimielisyydet ratkaistaan ensisijaisesti neuvottelemalla. Mikäli neuvottelut eivät johda tulokseen, nimitetään sovintolautakunta, johon MTK/SLC valitsevat yhden jäsenen, Sucros yhden ja Maa- ja metsätalousministeriö puheenjohtajan.

Edellä mainittu koskee sekä osapuolten että Sucroksen ja viljelijän viljelysopimusta koskevaa erimielisyyttä.

Helsingissä 4.4.2016

Matti Sipilä

Juha Marttila

Johan Åberg

Tero Tanner

Antti Sahi

SUCROS OY

MAA- JA METSÄTALOUS-
TUOTTAJAIN KESKUS-
LIITTO

SVENSKA
LANTBRUKS
PRODUCENTERNAS
CENTRALFÖRBUND

Liite 1

Aumausohje

Auman tulee sijaita sellaisella paikalla, että yhdistelmäajoneuvo pääsee märissäkin olosuhteissa liikkeelle täydellä kuormalla, ellei viljelijä itse kuljeta juurikkaitaan. Auman lähellä on oltava riittävän suuri kääntöpaikka.

Aumaa ei saa sijoittaa niin, että sähkö- ja puhelinlinjat haittaavat kuormausta. Mikäli mahdollista, auma tehdään etelä-pohjoissuuntaan pohjoistuulilta suojattuun paikkaan.

Auman pohjan on oltava sellainen, että juurikkaat voidaan kuormata ilman, että pohjasta tulee maata, kiviä tai muuta materiaalia juurikaskuormaan.

Pitkäaikaiseen aumaukseen valitaan mahdollisimman hyvälaatuisia juurikkaita. Niiden tulee olla hyvin listittyjä, ehjiä ja puhtaita. Jäätäneitä tai pilaantuneita juurikkaita ei saa aumata.

Noston jälkeen juurikasta on syytä tuulettaa joitakin vuorokausia, koska se luovuttaa eniten lämpöä välittömästi korjuun jälkeen. Jos sääennuste lupaa yöpakkasia tai runsaita sateita, auma on välittömästi peitettävä.

Auman lämpötilaa kannattaa seurata sekä auman keskelle että sen pintaan sijoitettavilla lämpömittareilla. Keskosan optimilämpötila on +2 - +5 astetta. Auman pinnassakaan lämpötila ei saa laskea pakkasen puolelle. Jos auman lämpötila uhkaa nousta, auma on tuuletettava. Pakkasten kiristyessä lisätään eristävää materiaalia auman pinnalle.

Auma on siis aina peitettävä pakkasten uhatessa ja viimeistään marraskuun alusta, ellei juurikkaiden toimitus ajoitu kuun alkupäiviin ja säätyyppi ole lämmin. Aumauskorvaus maksetaan marraskuun alusta. Korvauksen saaminen edellyttää, että auma on ohjeiden mukaan hoidettu. Aumauksen huomattavan laiminlyönnin takia voidaan juurikkaiden toimitus siirtää vastaanottokauden loppuun. Ennen vastaanottoa tarkastetaan, että juurikkaat vielä kelpaavat jalostettaviksi.

Peitemateriaalin poistaminen ennen juurikkaiden toimitusta on viljelijän vastuulla. Juurikkaiden mukana ei tehtaalle saa tulla turvetta, olkea, muovia, sahanpurua eikä muuta puuainesta.

Jos juurikas jäätymisen tai muun syyn takia uhkaa pilaantua ennen aumausta tai aumauksen aikana, on viljelijän heti otettava yhteys tehtaaseen, jotta juurikas voidaan enempien tappioiden välttämiseksi välittömästi kuljettaa tehtaalle. Tehtaalla on tällöin oikeus vähentää juurikkaan hinnasta erityinen maksu aikaistetusta toimituksesta.

Liite 2: Kuljetuskorvaustaulukko

Kuljetustyöryhmä laatii kuljetuskorvaustaulukon, kun kuljetusneuvottelut on käyty ja kuljetuskustannus määritelty.

Liite 3:

Sokerijuurikkaan teknisen laadun mittaaminen

1.	Laatutekijä	Yksikkö
	Puhtaus	% multaisista juurikkaista
	Sokeripitoisuus	% puhtaista juurikkaista

2. Saantoprosentin ja sopimuskertoimen laskentakaava

Saantoprosentti = $100 \times \text{käyntikauden tuotettu valkosokerimäärä} / \text{käyntikauden toimitettu polysokerimäärä}$

Sopimuskerroin = $100 \times \text{käyntikauden toimitettu polysokerimäärä} / \text{käyntikauden tuotettu valkosokerimäärä}$

Liite 4: Kohdan 7.2 mukainen Kuljetusjärjestelmä

Juurikkaan kuljetus

Uuden kuljetusjärjestelmän tarkoituksena on optimoida viljelijöiden kokonaiskuljetuskustannukset Säkylän tehtaalle. Jos kuljetusjärjestelmä jossakin tapauksessa on epäedullinen yksittäiselle viljelijälle, on mahdollisen päätöksen viljelyn lopettamisesta perustuttava viljelijän omaan arviointiin. Kuljetusjärjestelmä sellaisenaan ei sulje ketään viljelyn ulkopuolelle.

1. Kuljetustyöryhmä

MTK ja Sucros muodostavat kuljetustyöryhmän, jossa on enintään neljä jäsentä kummaltakin osapuolelta, puheenjohtaja Sucrokselta. Ryhmä vastaa kuljetusten optimoinnista tiloilta tehtaalle, tekee kuljetussopimukset ja valvoo järjestelmän toimintaa ja määrittelee tarkat kuljetuksia koskevat säännöt. Kuljetustyöryhmä on MTK:n ja Sucroksen yhteinen neuvotteluryhmä rahtineuvotteluissa. Jotta tämä ostotehtävä voidaan hoitaa parhaalla mahdollisella tavalla, on sen valmisteltava ja käytettävä kaikkea tämän tehtävän hoitamiseksi tarvittavaa tietoa. Ne yleiset tilatason periaatteet ja vaatimukset, jotka tarvitaan kuljetusryhmien tehokkaan toiminnan varmistamiseksi, sovitaan toimialasopimuksessa.

Kun neuvottelut kuljetusyrittäjien kanssa on saatu päätökseen, kuljetustyöryhmä määrittää koko juurikkaiden kuljetusalueen koskevan rahtikustannustaulukon. Yksittäiset viljelijät maksavat todelliset multaisten juurikkaiden kuljetuskustannukset Sucrokselle tämän rahtikustannustaulukon mukaan. Kuljetusalueella noudatetaan yhtä rahtikustannustaulukkoa.

2. Kuljetusjärjestelyt

Viljelyvuodesta 2008 alkaen Sucros huolehtii mahdollisimman tehokkaalla tavalla kuljetusjärjestelyistä ja -sopimuksista viljelyalueilta (=kuljetusalue), jotka ovat enintään 150 km etäisyydellä Säkylän tehtaasta sekä sellaisilta tiiviiltä viljelyalueilta yli 150 km etäisyydellä, jotka ovat yhteydessä ja sopivat

kuljetusryhmiin. Kuljetukset järjestetään mahdollisimman tehokkaalla tavalla tarkoin määritellyiltä aumauspaikoilta. Etäisyys määritetään lyhintä liikennöinnin sallivaa tiereittiä pitkin.

Muualta kuin edellä määritellyltä kuljetusalueelta viljelijät vastaavat juurikkaan kuljettamisen järjestämisestä tehtaalle yhteensopivasti yleisen kuljetusjärjestelmän kanssa.

3. Kuljetusmalli ja sen vaatimukset

Tehtaan lähialue (< 150 km) ja logistisesti lähialueeseen kytkeytyvät alueet jaetaan n. 10.000 – 60.000 juurikastonnin kuljetusryhmiin, ja kukin ryhmä huolehtii, että omalta alueelta kuljetukset hoidetaan mahdollisimman tehokkaalla tavalla. Kukin kuljetusryhmä ajaa juurikkaita koko käyntikauden ajan. Kuljetusalueen jokainen viljelijä on kuljetusryhmän jäsen. Tehtaan lähialueen (< 30 km) omakuljettajat voivat muodostaa oman kuljetusryhmän, mutta myös tämän kuljetusryhmän on toimitettava juurikkaat tehtaalle samojen periaatteiden mukaan kuin muutkin kuljetusryhmät tekevät. Esimerkiksi, 'omakuljettajaryhmän' on toimitettava juurikkaita käyntikauden jokaisena päivänä ja läpi koko päivittäisen vastaanottoajan. Kuljetustyöryhmä määrittelee tarkat 'omakuljetusryhmiä' koskevat säännöt. Kuljetuksesta vastaava operaattori huolehtii kaikista kuljetusjärjestelyiltä alueellaan kuljetustyöryhmän määrittelemien periaatteiden mukaisesti.

Viljelijän juurikkaat kuljetetaan pääsääntöisesti yhtenä eränä. Kuljetuskertoja per viljelijä voi olla kaksi vain silloin, kun viljelypinta-ala on suurempi kuin 15 hehtaaria ja käyntikauden alkuvaiheessa viljelijän kaikkia juurikkaita ei vielä ole toimitettu (ennen lokakuun 15. päivää). Viljelijöille tiedotetaan kuljetusaikataulusta viimeistään 15 päivää ennen käyntikauden alkua.

Mikäli viljelijän aumaus ym. järjestelyt eivät täytä yhteisesti sovittuja minimivaatimuksia, kuljetusyritykseltä perii ylimääräisen kustannuksen kyseiseltä viljelijältä kuljetustyöryhmän laatiman hintataulukon mukaisesti. Näin tehdään siksi, ettei menetetty tehokkuus ja lisääntyneet kustannukset rasittaisi niitä viljelijöitä, jotka ovat hoitaneet asiansa yhteisten sääntöjen mukaisesti.

Kuljetusryhmiä ja koko kuljetusmallia voidaan tarvittaessa muuttaa viljelyrakenteen, tekniikoiden tai muiden tekijöiden muuttuessa.

4. Välttämättömät edellytykset, jotka viljelijän tulee täyttää kuuluessaan kuljetusryhmään

Ajosuunnitelman mukaisesti juurikkaiden on oltava nostettuna ja toimitusvalmiina niin, että kuljetusryhmä voi kampanjan ensimmäisestä päivästä alkaen toimittaa täyden määrän juurikkaita.

Käyntikauden alusta lokakuun 14. päivään kuljetusryhmän minimikapasiteettia vastaava määrä (normaalisti n. 600 tonnia), tai tilan kaikki juurikkaat jos tilan juurikasmäärä on tätä pienempi, on oltava valmiina kuljetettavaksi ajosuunnitelman mukaisena päivänä.

Juurikkaat on kerättävä aumausalueille, jolla erilliset aumat ovat enintään 200 m etäisyydellä toisistaan. Yhdellä aumausalueella on oltava vähintään 300 tonnia juurikkaita. Aumojen on oltava:

- vähintään 1,5 m korkuisia
- vetoisuudeltaan vähintään 6 tonnia/metri

Pieniltä lohkoilta juurikkaat on kuljetettava suurempiin aumoihin. Auman ja aumapaikan on mahdollistettava tarvittaessa 120 tn/tunti bruttolastausteho (3 rekkaa / tunti).

Edellä mainitun lisäksi seuraavien edellytysten tulee täytyä:

- ajoneuvon on voitava olla tiellä lastauksen aikana
- päätieltä aumalle johtavan tien on oltava ajokelpoinen myös huonolla säällä, samaten kääntöpaikan ja ajoyhteyden (myös risteuksen) päätielle on oltava kunnossa
- auman ja ajoneuvon välissä ei saa olla tehokasta lastausta haittaavia esteitä
- auman etäisyys tiestä määritetään käytettävän kuormaimen mukaan. Auman etäisimmät osat voivat olla enintään 25 m etäisyydellä tiestä.
- viljelijän on poistettava auman peitemateriaalit hyvissä ajoin ennen toimitusta
- viljelijän on tarkastettava aumat ennen juurikkaiden toimitamista ja kaikki ylimääräinen materiaali (tölkit, lasi, metalli, kuolleet eläimet ym.) sekä pilaantuneet/mädäntyneet juurikkaat on poistettava

5. Tehtaan toiminta ja toimenpiteet tasaisen juurikasvirran varmistamiseksi

Tehtas vastaanottaa juurikkaita kaikkina viikonpäivinä, 16 tuntia vuorokaudessa. Tavoitteena on, ettei yhden ajoneuvon tehtaallaoloaika ylitä 15 min. Purkujärjestelyt ja näytteenotto tiheys järjestetään tämän mukaisesti. Junat puretaan pääsääntöisesti yöaikaan.

Sucros maksaa odotusajasta autoilijalle rahtineuvotteluissa sovittavan korvauksen, jos tehtaallaoloaika autoilijasta tai sääolosuhteista riippumattomasta syystä, tehtaan vastaanottokapasiteetin rajallisuuden vuoksi ylittää 30 min. Autoilija on velvollinen käyttämään tarvittaessa kaikkia purkupaikkoja. Tehtaan alhaisesta vastaanottokapasiteetista ei saa aiheutua kustannuksia viljelijälle.

Kuljetuskapasiteetin korkean käyttöasteen varmistamiseksi, ja jottei päivän eri vaiheissa syntyisi jonoja, kuljetusryhmien päivittäiset kuljetusmäärät ja kuljetussuunnitelmat rakennetaan niin, että kuljetusryhmä on tasaisesti kuormitettu koko vastaanottoajan.

Pienin toimituserä tehtaalle on vähintään 10 tonnia puhtaita juurikkaita, poislukien viljelijän viimeinen toimitus.

6. Aikainen suunnittelu ja tiedonvälitys

Koska kustannustehokas kuljetusjärjestelmä on erittäin riippuvainen kohdissa 3-5 kuvatuista edellytyksistä, on erittäin tärkeää, että viljelijöille tiedotetaan uusista järjestelyistä ja vaatimuksista ennen sopimusten allekirjoitusta ja tulevan vuoden viljelyn suunnittelua, jotta viljelijät voivat omaksua ja toteuttaa uudet vaatimukset.

Uuden kuljetusjärjestelmän onnistumisen kannalta on välttämätöntä, että viljelijöiden, kuljetusoperaattoreiden ja Sucroksen välinen jatkuva ja ennakoiva tiedonvälitys toimii, sekä suunnittelun varhaisessa vaiheessa talvella/kevällä että käyntikauden aikana.

7. Kuljetuskustannus ja kuljetuskorvaus

Kun neuvottelut kuljetusyrittäjien kanssa on saatu päätökseen, kuljetustyöryhmä määrittelee toteutuvan rahtitaulukon. Yksittäinen viljelijä maksaa todelliset multaisten juurikkaiden kuljetuskustannukset Sucrokselle tämän rahtitaulukon mukaisesti.

Sucros maksaa kuljetuskorvausta täydelle 80.999 tonnin kiintiösokerimäärälle vuonna 2016/2017 yhteensä 37,04 € / kiintiösokeritonni. Mikäli kiintiö on tätä alempi kiintiön leikkauksen tai markkinoiltavedon seurauksena, suhteutetaan kuljetuskorvausta vastaavasti.

Kuljetuskorvaus maksetaan kullekin viljelijälle seuraavien periaatteiden mukaisesti.

- kuljetuskorvaus maksetaan jokaiselle viljelijälle, perusteena toimitettujen puhtaiden juurikkaiden määrä.
- kuljetuskorvaus maksetaan kuljetuskorvaustaulukon mukaisesti
- kuljetuskorvaustaulukon asteikko perustuu seuraavaan:
 - 0-150 km: maksetaan kiinteä 'x' % todellisesta kuljetuskustannuksesta
 - yli 150 km etäisyydellä kuljetuskorvaus on kiinteä, ja vastaa 150 km korvausta

